

listopad 2021

I poslední letošní Dárčovské listy jsou věnovány především novým výkupům. Ale dostane se i na management jedné starší lokality, která prokoukla k nepoznání...

Kamenný Dvůr – unikát pod dálničním mostem

Pojedete-li po dálnici D6 z Karlových Varů do Chebu, vězte, že ve chvíli, kdy přejíždíte nevysoký skoro půlkilometrový most kousek za exitem Kynšperk nad Ohří, míjíte právě další Místo pro přírodu. Vpravo pod mostem se totiž rozkládá pozoruhodný mokřad.

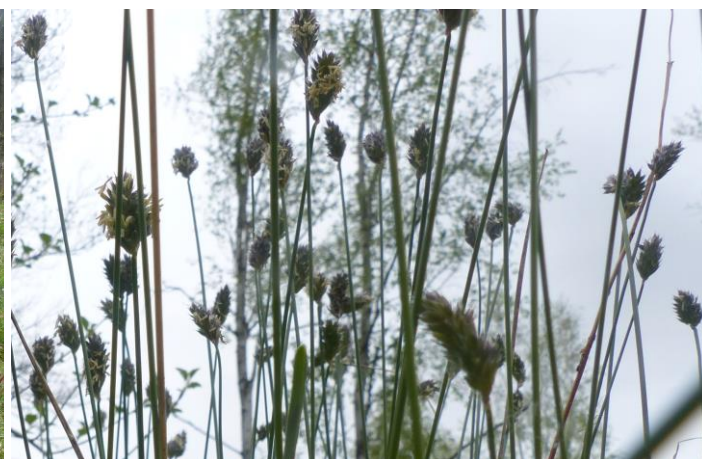
Roste zde celá řada vzácných druhů rostlin, jako jsou vachta trojlístá, tučnice obecná, rosnatka okrouhlostá, klikva bahenní, ostřice Davallova, ostřice blešní nebo prstnatec májový. Skutečným zdejším unikátem je ale nenápadná, avšak kriticky ohrožená tráva pěchava slatinná. Jde o jedinou známou lokalitu této rostliny v západních Čechách; nejbližší se nacházejí až ve středním Polabí.

Bohatost lokality se odvíjí od toho, že na relativně malé ploše (zhruba 1,5 ha) se zde nachází hned několik různých mokřadních stanovišť – slatiniště s alkalickým minerálním pramenem, porosty vysokých ostřic, střídavě vlhké louky, podmáčené

pcháčové louky, tužebníková lada i mokřadní olšiny.

Zoologický průzkum zde zatím nebyl prováděn, i z tohoto pohledu má však lokalita velký potenciál. Je odtud například zaznamenán nález mokřadního plže kuželíka tmavého, jež je v červeném seznamu bezobratlých v kategorii zranitelný druh, či se zde vyskytují krvavec toten a čertkus luční, které jsou živnými rostlinami vzácných mokřadních motýlů.

Lokalita je známa od roku 2001, kdy byla objevena při biologickém průzkumu v souvislosti s plánovanou dálnicí. Kvůli koncentrovanému výskytu zákonem chráněných druhů byl dokonce původní projekt dálnice upraven tak, aby nedošlo k poškození lokality. Přesto území nepožívá žádné zákonné ochrany a trpí absencí péče. Proto se Český svaz ochránců přírody rozhodl klíčový pozemek o výměře 1,3 ha vykoupit a ochránit ho z pozice vlastníka. Pečovat o něj bude Pozemkový spolek Kynšpersko.

Kamenný Dvůr – pěchava slatinná na mokřadu pod dálničním mostem

Bílé potoky – místo nejen pro orchideje

Bílé potoky jsou jednou z několika úžasných lokalit v nejsevernější části Bílých Karpat, o které už roky pečuje Pozemkový spolek Kosenka. Nachází se zde pestrá mozaika stanovišť typických pro tento

region – vápnitě prameniště s horským potůčkem, podhorské louky od vyloženě mokřadních přes vlhké až po sušší bývalé pastviny, rozptýlené dřeviny i navazující přírodě blízké lesy.

Botaniky jsou Bílé potoky považovány za jedno z nejbohatších území severních Bílých Karpat. Najít zde lze 15 druhů orchidejí, včetně takových „špeků“, jako je vstavač bledý, krušík drobnolistý či tořič čmelákovitý, řadu různých druhů ostřic v čele s kriticky ohroženou ostřicí ječmenovitou, jsou tu silné populace prvosenky jarní i prvosenky vyšší, roste zde přeslička obrovská, prasetník plamatý, řepíček řepíkovitý, mochna bílá... Celkově je odtud evidováno kolem tří set druhů rostlin.

Pozadu nezůstávají ani živočichové. Z méně běžných skupin lze třeba uvést třeba výzkum ploštic, který zde potvrdil 108 druhů, což je zhruba osmina všech druhů známých z našeho území. V neposlední řadě je to území nesmírně pěkné i krajinářsky.

Místní organizace Českého svazu ochránců přírody o lokalitu pečuje od 80. let a již počátkem 90. let zde začala vykupovat první pozemky. Bílé potoky jsou tak dost možná vůbec nejstarší novodobou „soukromou rezervací“ u nás. Postupně získala do vlastnictví větší část území, nikoli však celé. Letos se naskytla možnost přikoupit další tři pozemky ve střední části lokality, tradičně zvané Čadovo – kus horské louky a navazující lesní porost se starými jedlemi, duby, buky a břízami – o výměře 0,87 ha. Jelikož místní pozemkový spolek již na další výkupy neměl prostředky, pomohlo Místo pro přírodu.

Chcete-li poznat Bílé potoky na „vlastní kůži“, můžete dorazit začátkem července, kdy (mimo jiné) zde každoročně probíhá tradiční dobrovolnické kosení bělokarpatských luk.

Bílé potoky – Čadovo: na první fotce v popředí kostival hlíznatý, na druhé fotce silně ohrožený řepíček řepíkovitý.

Krejdy k nepoznání

Když jsme loni vykoupili neudržované pozemky zarostlé chasticí rákosovitou nedaleko Žďáru nad Sázavou, kupovali jsme je s cílem obnovit zde mokřad. Rok se sešel s rokem a plány se staly skutečností. Plocha byla v létě po mnoha a mnoha letech opět pokosena a na podzim zde byla vybudována soustava mělkých tůní. Vše je tak

připraveno na jarní přilet bahňáků, příchod obojživelníků i vodního hmyzu 😊 Poděkování patří značce Finish, která v rámci svého programu Voda pro českou krajinu uhradila vybudování tůní, Norským fondům, které financují údržbu pozemků, a v neposlední řadě Pozemkovému spolku Gallinago, který to vše realizoval.

